

महाराष्ट्र शासन - जलसंपदा विभाग
पुणे प्रादेशिक निवड समिती, पुणे
गट-क मधील सरळसेवा भरती परीक्षा सन २०११

प्रश्नपत्रिकेचा कोड

A

संदेशक पदासाठी प्रश्नपत्रिका.

आसन क्रमांक								
-------------	--	--	--	--	--	--	--	--

दिनांक : 26/02/2012 वेळ : 11.00 ते 13.00

एकूण गुण : 180

- सूचना :
- (1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 - (2) विशिष्ट क्रमांक छापलेली उत्तरपत्रिका स्वतंत्रपणे पुरविण्यात येईल.
 - (3) सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी 2 गुण आहेत.
 - (4) प्रश्नपत्रिकेतील सर्व अंक इंग्रजीमध्ये आहेत.

लेखी परीक्षा

- प्रश्न क्र. 1 : खालीलपैकी कोणती नदी 2 वेळा विषुववृत्तास छेदून वाहते ?
(A) नाईल (B) अमेझॉन
(C) मिसिसिप्पी (D) व्होल्गा
- प्रश्न क्र. 2 : पाढरे सोने पिकविणारा जिल्हा म्हणून कोणता जिल्हा प्रसिद्ध आहे ?
(A) बीड (B) यवतमाळ
(C) परभणी (D) सोलापूर
- प्रश्न क्र. 3 : भारताच्या संविधानामधील कोणत्या भागामध्ये राज्य धोरणाची निदेशक तत्वे आहेत ?
(A) भाग दोन (B) भाग तीन
(C) भाग चार (D) भाग पाच
- प्रश्न क्र. 4 : भारतीय भूमीवरून भारतीय बनावटीचा अवकाशात सोडला जाणारा पहिला उपग्रह खालीलपैकी कोणता ?
(A) इन्सॅट -1 (B) भास्कर
(C) रोहिणी (D) आर्यभट्ट
- प्रश्न क्र. 5 : राष्ट्रीय विषाणू संस्था कोठे आहे ?
(A) मुंबई (B) नागपूर
(C) पुणे (D) दिल्ली

- प्रश्न क्र. 6 : भारताच्या राष्ट्रपतीस नकाराधिकार आहे काय ?
 (A) नाही (B) फक्त वित्तविधेयकाच्या संदर्भात आहे.
 (C) होय (D) निश्चित सांगता येत नाही.
- प्रश्न क्र. 7 : प्रकाशाचा वेग प्रथम ने शोधला.
 (A) रोमर (B) आईनस्टाईन
 (C) न्यूटन (D) गॅलिलिओ
- प्रश्न क्र. 8 : बाईट हे गटाचे प्रतिनिधीत्व करते.
 (A) 10 बीट्स (B) 8 बीट्स
 (C) 40 बीट्स (D) 22 बीट्स
- प्रश्न क्र. 9 : भारतीय असंतोषाचे जनक असे कोणास म्हंटले जाते ?
 (A) लोकमान्य टिळक (B) वि. दा. सावरकर
 (C) बिपीनचंद्र पाल (D) महात्मा गांधी
- प्रश्न क्र.10 : दिल्ली हे राजधानीचे ठिकाण केव्हा झाले ?
 (A) इ.स. 1913 (B) इ.स.1911
 (C) इ.स. 1909 (D) इ.स. 1905
- प्रश्न क्र.11 : कोणत्या महाराष्ट्रीयन संतांची पदे शिखांच्या 'ग्रंथ साहीब' या पवित्र ग्रंथात आहेत ?
 (A) संत रामदास (B) संत नामदेव
 (C) संत एकनाथ (D) संत तुकाराम
- प्रश्न क्र.12 : बुद्धीबळातील पहिली भारतीय महिला ग्रँडमास्टर कोण ?
 (A) रिटा फायरीया (B) एस.विजयालक्ष्मी
 (C) सुमा शिरूर (D) पी.टी.उषा
- प्रश्न क्र.13 : उल्कापातामुळे निर्माण झालेले एकमेव सरोवर खालीलपैकी कोणते ?
 (A) मानस सरोवर (B) लोणार सरोवर
 (C) दाल सरोवर (D) वुलर सरोवर
- प्रश्न क्र.14 : राष्ट्रचिन्हाखाली असलेले देवनागरी लिपीतील 'सत्यमेव जयते' हे वाक्य कोणत्या उपनिषदातून घेण्यात आले आहे ?
 (A) मुंडकोपनिषद (B) ईशावास्योपनिषद
 (C) केनोपनिषद (D) सत्योपनिषद
- प्रश्न क्र.15 : जागतिक अन्न व शेती संघटनेचे कार्यालय कोठे आहे ?
 (A) रोम (B) व्हिएन्ना
 (C) नवी दिल्ली (D) जिनिव्हा

- प्रश्न क्र.16 : $625^{1/2} + 36^{1/2} + 20^0$
 (A) 25 (B) 30
 (C) $27^{1/2}$ (D) 32
- प्रश्न क्र.17 : संपतरावांनी एक गाय, एक म्हैस व एक बैल 9500 रुपयांना खरेदी केले. त्याच्या किंमतीचे प्रमाण अनुक्रमे 4 : 6 : 9 आहे. तर म्हशीची किंमत किती ?
 (A) रु 3500 (B) रु 3000
 (C) रु 4000 (D) रु 4500
- प्रश्न क्र.18 : एक पाण्याचा हौद एका नळाने 4 तासात भरतो. तर दुस-या नळाने तो 6 तासात भरतो. दोन्ही नळ सकाळी 4 वाजता चालू केले तर किती वाजता तो किती वाजता तो रिकामा हौद पूर्ण भरेल ?
 (A) 6 वा 24 मि (B) 6 वा 15 मि
 (C) 6 वा 36 मि (D) 7 वा 15 मि
- प्रश्न क्र.19 : 'अ' एक काम 20 दिवसात पूर्ण करतो. तेच काम पूर्ण करण्यास 'ब' ला 30 दिवस लागतात. तर दोघे मिळून ते काम किती दिवसात पूर्ण करतील ?
 (A) 8 (B) 12
 (C) 15 (D) 10
- प्रश्न क्र. 20 : रामरावांनी आपल्या शेताच्या $1/3$ भागात ऊस लावला, $1/4$ भागात भुईमूग लावला व उरलेल्या 25 एकरात ज्वारी लावली. तर रामरावांचे एकूण किती एकर शेत आहे ?
 (A) 50 (B) 60
 (C) 120 (D) 75
- प्रश्न क्र.21 : दोन संख्यांचा गुणाकार 24 आहे. त्या प्रत्येक संख्येची दुप्पट करून गुणाकार केल्यास उत्तर काय येईल ?
 (A) 72 (B) 96
 (C) 48 (D) 120
- प्रश्न क्र.22 : $3/4$, $2/3$, $5/6$, $1/2$, $4/5$ यांचा उतरता क्रम लावल्यास बरोबर मधला अपूर्णाक कोणता ?
 (A) $1/2$ (B) $4/5$
 (C) $3/4$ (D) यापैकी नाही.

- प्रश्न क्र.23 : पाच व्यक्ती रांगेत उभ्या आहेत. रवी राजनच्या पुढे नाही. रेखा सर्वात पुढे आहे. राजन राहुलच्या मागे आहे. रेणू रवीच्या मागे आहे. राजन रेणूच्या मागे नाही. तर रांगेत सर्वात शेवटी कोण आहे ?
 (A) राजन (B) रवी
 (C) राहुल (D) रेणू
- प्रश्न क्र. 24 : जर n ही कोणतीही पूर्णांक संख्या असेल तर खालीलपैकी कोणती संख्या नेहमीच विषम असेल ?
 1) $2n+1$
 2) $2n+4$
 3) $2n+3$
 (A) फक्त 1 (B) फक्त 2
 (C) फक्त 3 (D) फक्त 1 व 3
- प्रश्न क्र. 25 : दुपारी 12 वाजता होणा-या परंतू लांबून ऐकू येणा-या भोंग्यानुसार तुम्ही घड्याळ लावले तर
 (A) घड्याळ मागे असेल (B) घड्याळ पुढे जाईल
 (C) घड्याळ योग्य वेळ दर्शवेल (D) घड्याळ प्रथम मागे पडेल नंतर पुढे जाईल.
- Q.No. 26 : DUBIOUS
 (A) Clear. (B) Undoubtedly
 (C) Hesitant (D) Doubtful
- Q.No. 27 : ABSTAIN
 (A) Stay (B) Tempt
 (C) Refrain. (D) Pardon.
- Q.No. 28 : INDIFFERENT
 (A) Curious (B) Varied
 (C) Alike (D) Uniform
- Q.No. 29 : TIDY
 (A) Wise (B) Diplomatic
 (C) Prudent. (D) Careless
- Q.No. 30 : Which of the following pairs is correctly matched ?
 (A) Index - Indexes. (B) Radius - Radiuses
 (C) Formula - Formulae (D) Data - Datas
- Q.No. 31 : His _____ directions mislead us, we did not know which of the two roads to take.
 (A) complicated (B) ambiguous
 (C) narrow (D) fantastic.

- Q.No. 32 : The passengers were afraid but the captain _____ them that there was no danger.
 (A) promised (B) assured
 (C) advised (D) counseled
- Q.No. 33 : I shall take revenge _____ you.
 (A) from (B) with
 (C) on (D) at
- Q.No. 34 : A person who speaks many languages
 (A) Linguist (B) Monolingual
 (C) Polyglot (D) Bilingual
- Q.No. 35 : The following sentence contains some error indicate the part having it. Which is that?
We have received no informations from the headquarters.
 (A) We (B) have received
 (C) no informations (D) from the headquarters.
- Q.No. 36 : Choose correct alternative.
 He is _____ weak to carry the heavy box.
 (A) very (B) much
 (C) so (D) too
- Q.No. 37 : Select the most suitable word
 The aeroplane was ready to take -----
 (A) off (B) over
 (C) up (D) away
- Q.No. 38 : Fill the correct alternative.
 He is well versed in the rule of _____
 (A) gramer (B) grammar
 (C) grammer (D) garammar
- Q.No. 39 : Choose the correct meaning : 'Face the music'
 (A) work overtime (B) sing a song
 (C) give a party (D) bear the consequences.
- Q.No. 40 : Out of the alternatives given below choose the correct prefix.
 'responsible'
 (A) non (B) un
 (C) ir (D) dis

- प्रश्न क्र. 41 : खालीलपैकी कोणते लेखक नाट्यछटाकार म्हणून प्रसिद्ध आहेत?
- (A) प्र के अत्रे. (ए) वि वा शिरवाडकर.
(C) दिवाकर. (क) राम गणेश गडकरी
- प्रश्न क्र. 42 : खालीलपैकी 'संकेतार्थी वाक्य' कोणते ?
- (A) पाऊस पडला आणि हवेत गारवा आला.
(B) पाऊस पडेल तर हवेत गारवा येईल.
(C) हवेत गारवा येण्यासाठी पाऊस पडावा.
(D) हवेत गारवा येण्यासाठी मेघा पाऊस पाड.
- प्रश्न क्र. 43 : 'सर्व काही मनासारखे घडत जाईल' या वाक्याचा काळ ओळखा.
- (A) अपूर्ण भविष्यकाळ (B) साधा भविष्यकाळ.
(C) पूर्ण भविष्यकाळ (D) रीती भविष्यकाळ.
- प्रश्न क्र. 44 : त्या प्रस्तावास सर्वांनी संमती दिली. (नकारार्थी करा)
- (A) त्या प्रस्तावास काहीनी संमती दिली नाही.
(B) त्या प्रस्तावास कुणीच संमती दिली नाही.
(C) त्या प्रस्तावास कोणीही विरोध केला नाही.
(D) त्या प्रस्तावास काहीनी विरोध केला नाही.
- प्रश्न क्र. 45 : पुढील वाक्यातील अधोरेखित शब्दाची विभक्ती ओळखा.
- दिल्लीहून पंतप्रधानांचे विमान आले.
- (A) प्रथमा. (B) पंचमी
(C) सप्तमी (D) तृतीया
- प्रश्न क्र. 46 : 'बीज' या शब्दाचा समानार्थी शब्द निवडा.
- (A) चपला (B) यामिनी
(C) लता (D) वसुधा
- प्रश्न क्र. 47 : 'शोभा होणे' या वाक्यप्रचारातील 'शोभा' या शब्दाचा नेमका अर्थ काय ?
- (A) नाचक्की (B) सन्मान
(C) सौंदर्य (D) रोषणाई
- प्रश्न क्र. 48 : ध्येयासाठी प्राणाची आहुती देणारा ---
- (A) क्रांतीवीर (B) सत्याग्रही
(C) हुतात्मा (D) कर्मवीर
- प्रश्न क्र. 49 : 'जमदग्नी' या अलंकारीक शब्दाचा अचूक अर्थाचा पर्याय निवडा.
- (A) तपस्वी मनुष्य (B) दुष्ट मनुष्य
(C) रागीट मनुष्य (D) साधू मनुष्य

- प्रश्न क्र. 50 : पुढील वाक्यातील प्रयोग ओळखा.
शिवाजीने रोहिडेश्वरासमोर शपथ घेतली.
(A) कर्तरी प्रयोग (B) कर्मणी प्रयोग
(C) भावे प्रयोग (D) भाव कर्तरी प्रयोग

व्यावसायिक परीक्षा

- प्रश्न क्र. 51 : इंटरनेटमधील वापरण्यात येणारी संज्ञा www चे पूर्ण रूप काय आहे ?
(A) world wide web (B) world width web
(C) world with web (D) wide world web
- प्रश्न क्र. 52 : Hard Disc हे काय आहे ?
(A) software (B) storage device
(C) RAM (D) CPU
- प्रश्न क्र. 53 : ब्रॉडबॅंडची गती ----- या दरम्यान असते ?
(A) 256 kbps ते 30 gbps (B) 264 kbps ते 30 gbps
(C) 256 mbps ते 30 gbps (D) 264 mbps ते 30 gbps
- प्रश्न क्र. 54 : इंटरनेट म्हणजे काय ?
(A) A collection of computers within one company use for communication and data exchange.
(B) The largest communication network in the world.
(C) A communication device within pentium computers that speeds data excess.
(D) One of the parts of a network design to prevent system crashes.
- प्रश्न क्र. 55 : In MS Word to insert a row in table following method is used?
(A) Select 'tools' select 'tables' select 'insert row'
(B) Select the 'entire row', select 'table', select 'insert row'
(C) Select the 'cell', select 'insert', select 'row'
(D) Select the entire table, select 'table', select 'add row'
- प्रश्न क्र. 56 : In MS Excel pressing the 'Tab' key moves a cell pointer from :
(A) Top to bottom (B) Left to right
(C) Bottom to top (D) Right to left

- प्रश्न क्र. 57 : संगणकामध्ये प्राथमरी व सेकंडरी स्टोअरेज मधला मुख्य फरक काय ?
- (A) प्राथमरी स्टोअरेज हे तात्पुरते व सेकंडरी स्टोअरेज हे कायमस्वरूपी असते
- (B) प्राथमरी स्टोअरेज हे Optical व सेकंडरी स्टोअरेज हे Magnetic असते
- (C) प्राथमरी स्टोअरेज हे जलद व सेकंडरी स्टोअरेज हे संध असते
- (D) प्राथमरी स्टोअरेज हे Removable व सेकंडरी स्टोअरेज हे Built in असते
- प्रश्न क्र. 58 : संगणकीय मोठे प्रोग्राम्स व मोठ्या प्रमाणावरील डाटा साठविण्यासाठी काय वापरतात ?
- (A) फ्लॉपी डिस्क (B) हार्ड डिस्क
- (C) ऑप्टिकल डिस्क (D) डी व्ही डी
- प्रश्न क्र. 59 : Windows 95 म्हणजे काय ?
- (A) An operating system (B) A programming language
- (C) An internet browser (D) A software development package
- प्रश्न क्र. 60 : खालीलपैकी कोणता घटक मेनूबार मधील घटक नाही. ?
- (A) टूल्स (B) कंट्रॉल
- (C) रुट (D) एक्झिट
- Q.No. 61 : Software used to interact between user programmes and computer is called :
- (A) Application Software (B) System Software
- (C) Operation Software (D) Custom Software
- प्रश्न क्र. 62 : संगणकामध्ये 'डाटा' हा शब्दप्रयोग काय दर्शवितो ?
- (A) Unprocessed facts and figures
- (B) The output of a computer
- (C) Facts that have been processed into a more usable form
- (D) The process of compute
- Q.No. 63 : In MS Excel the work book created has the default extension of
- (A) .xls file extension (B) .bmp file extension
- (C) .prj file extension (D) .exe file extension

- Q.No. 64 : Floppy disk, optical disks, DVD's and hard drives are all examples of :
 (A) Removable media (B) Primary storage or memory
 (C) Secondary storage (D) CPU
- Q.No. 65 : To create a text document (With the extension .txt) we have to use the programme
 (A) Paint (B) Notepad
 (C) Excel (D) Coral draw
- Q.No. 66 : A _____ contents icon button that access frequently use commands
 (A) Menubar (B) Toolbar
 (C) Taskbar (D) Function keys
- Q.No. 67 : The input devices are
 (A) A mouse & keyboard (B) Printer & Monitor
 (C) Microprocessor & (D) Hard disc & CD memory
- Q.No. 68 : The devices used to convert electronic signals from the computer into electronic signals that can travel over a telephone line
 (A) Translator (B) Converter
 (C) Modem (D) LAN cable
- Q.No. 69 : The keyboard key like 'caps lock' that turn a feature on or off is called
 (A) Function key (B) Special purpose key
 (C) Toggle key (D) Combination key
- प्रश्न क्र. 70 : स्वतंत्र भारताचे पहिले सरसेनानी कोण ?
 (A) जनरल चौधरी (B) जनरल करिअप्पा
 (C) फील्ड मार्शल माणेकशा (D) जनरल लतीफ
- प्रश्न क्र. 71 : फिलॉलॉजी म्हणजे ?
 (A) मंदीरांचा अभ्यास (B) भाषाशास्त्रांचा अभ्यास
 (C) प्राचीन लिपींचा अभ्यास (D) मानवी मनाचा अभ्यास
- प्रश्न क्र. 72 : खालीलपैकी कोणास नोबेल पारितोषिक मिळालेले नाही ?
 (A) सी व्ही रामन (B) डॉ. हरगोविंद खुराणा
 (C) मदर तेरेसा (D) बाबा आमटे
- प्रश्न क्र. 73 : नेहमी ठराविक ठिकाणी व ठराविक उंचीवर दिसणारा तारा ----
 (A) ध्रुव तारा (B) व्याध
 (C) नेपच्यून (D) शुक्र

- प्रश्न क्र. 74 : राज्यातील खालीलपैकी कोणता प्रकल्प हा उपसा जलसिंचन प्रकल्प आहे ?
 (A) कोयना (B) मुळा
 (C) विष्णुपूरी (D) खडकवासला
- प्रश्न क्र. 75 : जगाच्या एकूण भूभागापैकी किती टक्के क्षेत्र भारताने व्यापले आहे ?
 (A) 2.4 (B) 3.4
 (C) 4.4 (D) 5.4
- प्रश्न क्र. 76 : डेसीबल हे ----- मोजण्याचे एकक आहे
 (A) अंतर (B) उष्णता
 (C) आवाजाची तीव्रता (D) घनता
- प्रश्न क्र. 77 : ग्रामपंचायतीचा सचिव कोण असतो ?
 (A) सरपंच (B) उपसरपंच
 (C) गटविकास अधिकारी (D) ग्रामसेवक
- प्रश्न क्र. 78 : सध्या भारतात किती उच्च न्यायालये आहेत ?
 (A) 18 (B) 21
 (C) 25 (D) 1
- प्रश्न क्र. 79 : दक्षिण गंगोत्री हे केंद्र खालीलपैकी कोणत्या सागरात भारताने उभारले आहे ?
 (A) अटलांटिक (B) अंटार्क्टिका
 (C) पॅसिफीक (D) हिंदी
- प्रश्न क्र. 80 : रिश्टर स्केल हे खालीलपैकी कोणत्या मापनासाठी वापरले जाते ?
 (A) दाब (B) तापमान
 (C) भूकंपाची तीव्रता (D) भूकंपाची खोली
- प्रश्न क्र. 81 : पृथ्वीच्या स्वतःभोवती फिरण्यास काय म्हणतात ?
 (A) परिवलन (B) परिभ्रमण
 (C) पृथ्वीभ्रमण (D) अक्षभ्रमण
- प्रश्न क्र. 82 : संयुक्त राष्ट्रसंघ दिन कोणता ?
 (A) 8 सप्टेंबर (B) 21 मार्च
 (C) 24 ऑक्टोबर (D) 1 मे
- प्रश्न क्र. 83 : महाराष्ट्रातील तलावांचा जिल्हा म्हणून कोणत्या जिल्ह्याची ओळख आहे ?
 (A) नागपूर (B) कोल्हापूर
 (C) सातारा (D) गोंदिया
- प्रश्न क्र. 84 : महाराष्ट्रातील कृषी विद्यापीठांची संख्या किती आहे ?
 (A) चार (B) सात
 (C) अकरा (D) पाच

- प्रश्न क्र. 85 : खालीलपैकी कोणती नदी पश्चिमवाहिनी नाही ?
 (A) तापी (B) नर्मदा
 (C) गोदावरी (D) सावित्री
- प्रश्न क्र. 86 : महाराष्ट्रात जलसिंचनाचे प्रमाण कमी का आहे ?
 (A) कमी पाऊस (B) आधुनिक तंत्रज्ञानाचा अभाव
 (C) भौगोलिक रचना (D) शासकीय धोरण
- प्रश्न क्र. 87 : महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाचे मुख्यालय कोठे आहे ?
 (A) नागपूर (B) मुंबई
 (C) पुणे (D) नाशिक
- प्रश्न क्र. 88 : ----- हे महाराष्ट्रातील औष्णिक विद्युत केंद्र आहे ?
 (A) कोयना (B) जायकवाडी
 (C) एकलहरे (D) तारापूर
- प्रश्न क्र. 89 : लालबहादुर शास्त्री यांच्या नवी दिल्ली येथील समाधीस्थळाचे नांव आहे.
 (A) राजघाट (B) विजयघाट
 (C) वीर भूमी (D) शांतिवन
- प्रश्न क्र. 90 : खालीलपैकी कोणते उष्णतेचे चांगले वाहन परंतु वीजेचे अयोग्य वाहक आहे ?
 (A) अ‍ॅसबेस्टॉस (B) सेल्युलॉइड
 (C) अभ्रक (D) यापैकी कोणतेही नाही.

-: कच्चे टिपणासाठी जागा :-

-: कच्चे टिपणासाठी जागा :-